

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

*Հետազոտության թեման՝ Ինտեգրված ուսուցման
անհրաժեշտությունը անգլերենի դասավանդման գործընթացում*

Առարկան՝ Անգլերեն լեզու

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Աննա Բաղդասարյան

*Ուսումնական հաստատություն՝ Ռ. Արաջյանի անվան N147
հիմնական դպրոց*

Երևան 2022

Նորագույն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը
սովորողի հոգեբանական զարգացման գործում
Բովանդակություն

Ներածություն	3
Գլուխ 1. Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը երեխայի հոգեբանական զարգացման մեջ	5
Գլուխ 2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները անգլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում	10
Եզրակացություն	14
Օգտագործված գրականության ցանկ	16

Ներածություն

Թեմայի արդիականությունը: Արդի ժամանակաշրջանում ահռելի դեր և նշանակություն ունեն տեղեկատվական տեխնոլոգիաները: Չկա մի ոլորտ, որտեղ կարելի է զարգացում և արդյունք ապահովել առանց տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման:

21-րդ դարում տեղեկատվական տեխնոլոգիաները փոխել են ամեն ինչ. բնականաբար, անմասն չեն մնացել երեխաները, ովքեր ինքնաբերաբար դարձել են այդ <<մրցավազքի>> մասնակիցներն ու ենթարկվում են վերջինիս կանոններին: Այստեղ մեծանում է ուսուցչի դերի կարևորությունը երեխայի բազմակողմանի զարգացման հարցում: Կրթական բարեփոխումների արդյունքում ուսուցիչը ոչ միայն պետք է գիտելիք փոխանցող լինի, այլ նաև ձևավորի գիտակից քաղաքացի, ով կկարողանա դիմակայել ժամանակակից աշխարհի մարտահրավերներին:

Երրորդ հազարամյակի մարդը հազարավոր թելերով կապված է համացանցին, որից անմասն չեն մնում երեխաները: Զարգացած երկրները վաղուց են համոզվել, որ առանց նորամուծությունների կիրառման այսօր գրեթե անհնար է ապահովել հանրամատչելի և արդյունավետ կրթություն: Ուստի, այստեղ պետք է խնդիր դնել ոչ թե սահմանափակել երեխային օգտվելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից, այլ երեխայի գիտակցական մակարդակը այնքան բարձրացնել, որ երեխան ինքը գիտակցի և կարողանա ընտրել իրեն անհրաժեշտ ու պիտանի ինֆորմացիան: Այս առումով պետք է հսկայածավալ աշխատանքներ տարվեն նաև ծնողների շրջանում:

Թեմայի նպատակը և խնդիրները: Այսպիսով՝ մեր աշխատանքի նպատակն է համաաշխարհային փորձի ուսումնասիրության և կատարած սե - փական հետազոտական աշխատանքի միջոցով ցույց տալ տեղեկատ - վական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը երեխայի վարքագծի, ընկալունակության, ուշադրության կենտրոնացման և զարգացման վրա, ինչպես նաև՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը անզլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում:

Աշխատանքը կատարվել է ոլորտում ի հայտ եկած խնդիրների վեր հանման միջոցով և դրանց արդիական ու օպտիմալ լուծումներ գտնելու համար:

Խնդիրներն են՝

- ուսումնասիրել՝ ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը երեխայի հոգեբանական զարգացման մեջ,
- ուսումնասիրել՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաները անգլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում:

Հետազոտական աշխատանքի կառուցվածքը:

Հետազոտական աշխատանքը կազմված է՝ ներածական մասից, երկու բաժիններից, եզրակացությունից և օգտագործված գրականության ցանկից:

Գլուխ 1. Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը երեխայի հոգեբանական զարգացման մեջ

Նորագույն տեխնոլոգիաները մարդկային կյանքի, ողջ հասարակության համար ստեղծել են նոր աշխարհ: Դրանք են թելադրում կյանքի ընթացքն ու ուղղորդում ճանապարհը: Ներկա դարաշրջանում, մարդ արարածը մուտք է գործել տեխնոլոգիաների նոր դարաշրջան, որն արագ տեմպերով փոփոխության է ենթարկել նրա հասարակական կյանքը: Հիմնական բարդությունն այն է, որ մանկավարժական արդեն կատարված ուսումնասիրությունները կորցնում են արդիականությունը՝ մեղիաի արագ փոփոխման հետևանքով:

Աշխատանքային և սոցիալական միջավայրերի, դրանցում գործածվող տեխնոլոգիաների հաճախակի փոփոխությունները մեր օրերի մարդուն ստիպում են անընդհատ յուրացնել նոր գիտելիքներ և հմտություններ, պատրաստ լինել շարունակական ուսման: Տեղեկատվական դարաշրջանում կրթական ոլորտի մեջ կատարվող արմատական փոփոխությունը սերտորեն առնչված է տեղեկատվության և հաղորդակցության արդի միջոցների զարգացման և տարածման հետ¹:

Եվ կրթությունը, որպես մշակույթի համակարգում հանդես եկող առանձնահատուկ գործունեություն, բնականաբար, չի կարող հեռու մնալ այս գործընթացից:

Մանկավարժական տեսանկյունից քննարկվում են հետևյալ խնդիրները.

- ուսուցման որակի ապահովում և կրթական բաց համակարգերի (բաց կրթության) կառուցման սկզբունքներ,
- տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները լրացուցիչ կրթության մեջ,
- նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները՝ որպես ստեղծարարական կարողությունների և մասնագիտական կողմնորոշման միջոց,
- կրթության հոգեբանական, մանկավարժական խնդիրները տեղեկատվական հասարակության պայմաններում,

---

¹ Տե'ս, Բալյան Ա.Ա., «Մանկավարժական հոգեբանության հարցեր», Երևան, Լույս 1983, էջ 31-33:

- տեղեկատվական հասարակության մեջ գլոբալիզացիան, կրթության ու կրթական ծառայությունների ինտեգրումը,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դաստիարակչական ազդեցությունը,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը անհատի մտավոր զարգացման վրա,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը երեխաների հոգեբանական զարգացման վրա և այլն²:

Այսօր ժամանակները փոխել են ամեն ինչ և իրենց կնիքն անգամ մանկության ու պատանեկության վրա են թողել:

Մրանք կյանքի կարևոր և հիանալի փուլեր են, որոնք մեզանից յուրաքանչյուրը ուրախությամբ և մեծ սիրով է հիշում: Իսկ իսկական մանկությունը լի է ազնվությամբ, մաքրությամբ, պարզությամբ, միամտությամբ, անհոգ է, ուրախ, առանց պահանջների և կամակորությունների: Եվ հենց մանուկներն ունեն աշխարհում ամենաթանկ բանը՝ մաքուր հոգի ու միտք:

Նախկին բակային և մանկական խաղերին փոխարինելու են եկել հեռուստացույցը, համակարգիչը, բջջային հեռախոսն ու պլանշետը, ինչպես նաև համացանցը:

Բոլորիս ընտանիքներում իր պատվավոր տեղն է զբաղեցնում հեռուստացույցը՝ որպես մեր կենցաղի ամենօրյա ուղեկից: Այն կլանում է թե՛ մեծերին, թե՛ փոքրերին: Հաղորդումներ, ֆիլմեր, մուլտեր, տեսահոլովակներ, զովազդ... Հեռուստացույց դիտելը դարձել է այնքան հարազատ բան, որ մենք նույնիսկ կասկածի տակ չենք դնում նրա օգտակարությունը/վնասակարությունը:

Ինչպես երթևեկության մեջ կան կանոններ, որոնց անհրաժեշտ է հետևել մեր կյանքի ապահովության և անվտանգության համար, այնպես էլ հեռուստացույց դիտելիս կան մի շարք սկզբունքներ, որոնք անհրաժեշտ է կիրառել երեխայի հոգեկան (և ոչ միայն) առողջության պահպանման համար:

Հեռուստատեսության առավելությունն այն է, որ նա «պատուհան է դեպի աշխարհ», դիտողին կապում է աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձությունների հետ, ինչ-որ իմաստով դարձնում է դրանց մասնակիցը:

² Տե՛ս, Кучинский С.М., Психология внутреннего диалога. Минск 1988, էջ 81-83:

Այդ իմաստով հեռուստատեսությունը կարող է մեծ ներդրում կատարել շատ խնդիրներ լուծելու և մեր հոգևոր հորիզոնն ընդլայնելու հարցում հասնել ցանկալի արդյունքի:

Համակարգիչը և համացանցը լինելով 20-րդ դարի վերջի ամենաբարդ տեխնոլոգիաներից մեկը՝ այն միաժամանակ ամենատարածվածներից է, իսկ իր ապագա ազդեցությունների հնարավորությամբ՝ ապահովաբար առաջինը:

Երբ մարդկային գործունեության գրեթե բոլոր ձևերը այս կամ այն չափով միջնորդված են համակարգչային սարքավորումներով, այն դադարում է սուսկ հզոր տեխնիկական միջոց լինելուց և դառնում ընկերային կյանքի վրա մեծապես ազդող գործոն, արմատական հասարակական փոփոխությունների գորեղ խթան:

Համակարգչի հիման վրա ուսման միջավայր ստեղծելու գաղափարը, որ հետագայում ծավալուն մշակումների առիթ տվեց, ձևավորվեց նաև շնորհիվ երեխայի իմացական զարգացման հոգեբանական տեսությունների: Սրանցից առավել հայտնիների թվում է Չվեյցարացի հոգեբան Ժ. Պիաժեի մշակած տեսությունը:

Համաձայն այս տեսության՝ երեխայի զարգացումը կատարվում է չորս փուլով, որոնցից յուրաքանչյուրում նա բնորոշվում է միանգամայն տարբեր իմացական հետաքրքրություններով ու միջավայրում գործելու եղանակներով:

Երեխան պարզապես փոքրիկ մարդ չէ:

Մեծանալիս նա կտրուկ կերպարանափոխությունների է ենթարկվում: Փուլերից յուրաքանչյուրը երեխայի ուսման տարբեր կազմակերպում և տարբեր միջավայր է պահանջում: Ահա այս միջավայրերը ստեղծելու առումով է, որ համակարգիչը մեծ հնարավորություններ է խոստանում:

Մարդու միտքը միշտ ձգտում է ստեղծել ցանկացած գործունեության համար հարմար միջավայր, իսկ համակարգիչը առաջարկում է նախապես և մեծապես մշակված միջավայրեր: Վերջին տարիներին համակարգիչը դարձավ հասարակական կյանքի բոլոր ասպարեզների անբաժան մասը:

Համակարգիչների ի հայտ գալը և կայծակնային տարածումը՝ տնտեսության զարգացման տեսանկյունից, անշուշտ, դրական երևույթ է, սակայն համակարգչա - յին տեխնոլոգիաներից օգտվողների թվի աճի և համակարգչային համացանցի ընդլայնման հետ հանդիպում ենք նաև մարդու հոգեկան ոլորտի վրա համակարգչի

բացասական ազդեցության երևույթների: Գիտատեխնիկական առաջընթացը նպաստել է համակարգչային տեխնոլոգիաների զարգացմանը՝ տեղեկատվությունը դարձնելով մարդու կյանքի անբաժանելի մասը: Համացանցն այսօր ոչ միայն կապ և տեղեկատվություն է տրամադրում, այլև այնտեղ արձարծվում և բարձրացվում են սոցիալ-մշակութային բազմաթիվ խնդիրներ, որոնց լուծումը հաղորդում է դրանց նոր բովանդակություն³:

Համացանցը տեղեկատվության անփոխարինելի աղբյուր է ուսումնական և սոցիալացման տեսակետից: Համակարգիչը և բջջային հեռախոսը հնարավորություն են տալիս հաղթահարել մեկուսացումը և ձեռք բերել ընկերներ, խորհրդատվություն ստանալ մասնագետից առցանց (օնլայն) ֆորումների միջոցով, կիսվել սեփական փորձով և ստանալ օգնություն կամ խորհուրդ նմանատիպ խնդիրների հետ բախվող որևէ անձից: Համացանցը և համակարգիչը օգտակար և անհրաժեշտ ինֆորմացիայի աղբյուր են: Տարբեր կենդանիների, հեքիաթային հերոսների պատկերներն ու նկարները, երեխաներին հուզող բազմաթիվ հարցերի, ինչո՞ւնների պատասխանները կարող են գտնվել համացանցում:

Երեխաների ուշադրությունը, մտածողությունը, տրամաբանությունը կարելի է զարգացնել ճիշտ ընտրված խաղերի ու առաջադրանքների շնորհիվ:

Մեդիակրթությունը և մեդիադաստիարակությունը դարձել են դարի հրամայական: Բոլոր զարգացած երկրներում առաջնային տեղ է հատկացվում մեդիագրագիտությանը, որը մարդկանց տալիս է ինֆորմացիայի սինթեզի, քննադատաբար գնահատման և վերլուծություն կատարելու հմտություններ:

Մեդիագրագիտությունը անհրաժեշտ է բոլորին, մասնավորապես՝ դպրոցահասակ երեխաներին: Եթե նախադպրոցական կամ կրտսեր դպրոցական տարիքի երեխաները ինչ-որ չափով վերահսկվում են ծնողների կողմից, ապա հիմնական և ավագ դպրոցի սովորողները առավելապես ազատ են իրենց ընտրությունների և որոշումներ կայացնելու հարցում, հետևապես այստեղ է անհրաժեշտ մեդիադաստիարակությունը: Մեդիագրագետ քաղաքացին ունի բարձր գիտակցված մակարդակ, իր գործողություններում ավելի վստահ է, ցանկացած իրավիճակում

---

³ Տե՛ս, Антон Платов., Дети и родители Сеть. Мир компьютеров. № 3. 2004, էջ 42-44:

կարողանում է արագ կողմնորոշվել և տեղեկատվական հոսքերից քաղել այն, ինչ իրեն պետք է և օգտակար: Այս հարցում մեծ անելիքներ ունի ժամանակակից դպրոցի ուսուցիչը:

Ուսուցիչը ամենօրյա մանրակրկիտ աշխատանքի շնորհիվ իր առարկա - ներին ինտեգրելով մեդիագրագիտության տարրերը, կկարողանա դաստիարակել առողջ քննադատություն ունեցող սերունդ: Մեդիագրագետ սերունդը, հետևելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից ճիշտ օգտվելու կանոններին, կարող է խուսափել մի շարք խնդիրներից:

Գլուխ 2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները անգլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում

Վերջին տարիներին շատ ավելի հաճախ է բարձրացվում դպրոցում նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների օգտագործման հարցը: Այսինքն՝ ոչ միայն նոր տեխնիկա, այլև նոր դասավանդման ձևեր, նոր մեթոդներ, դասավանդման նոր մոտեցում:

Անգլերեն լեզվի ուսուցման գլխավոր նպատակը սովորողի հաղորդակցության մշակույթի ձևավորումն է, անգլերեն լեզվի գործնական (պրակտիկ) տիրապետումը:

Ուսուցչի խնդիրն է՝ յուրաքանչյուր սովորողի համար ստեղծել այնպիսի միջավայր, օգտագործել այնպիսի մեթոդներ, որ յուրաքանչյուրին հնարավորություն կտա ցուցաբերել ակտիվություն և ստեղծագործական միտք:

Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաները, ինչպիսիք են՝

- համագործակցության ուսուցումը,
- նախագծային մեթոդը,
- նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների օգտագործումը,
- համացանցը, օգնում են իրականացնել դասավանդման աշակերտա - կենտրոն մոտեցում, ապահովում են ահատական ուսուցում՝ ելնելով սովորողի հնարավորություններից, մակարդակից, հակումներից:

Անգլերեն լեզվի դասավանդման ժամանակ ուսուցանող համակարգչային ծրագրերի աշխատանքային ձևերը ներառում են.

- Բառապաշարի ուսուցում,
- Աշխատանք արտասանության հետ,
- Երիկխոսության և մենախոսության ուսուցում,
- Գրավոր աշխատանք կատարելու ուսուցում:

Համացանցի՝ մեզ տրամադրվող ռեսուրսները հսկայական են: Անգլերեն լեզվի դասի ժամանակ համացանցի շնորհիվ լուծվում է դիդակտիկ շատ խնդիրներ.

- ընթերցանության և գրելու հմտության ձևավորում՝ օգտագործելով համացանցի նյութերը,
- սովորողի մոտ անգլերեն լեզուն սովորելու ցանկության առաջացում⁴:

Բացի այդ, աշխատանքն ուղղված է համացանց-տեխնալոգիաների հնարավորությունների ուսումնասիրությանը, որը թույլ է տալիս սովորողներին լայնացնել իրենց մտահորիզոնը, հարաբերություններ հաստատել ու ամրապնդել դրանք անգլալեզու երկրներում ապրող իրենց հասակակիցների և լեզվակիրների հետ: Սովորողները կարող են մասնակցել առցանց անցկացվող թեստերին, վիկտորինաներին, մրցույթներին, օլիմպիադաներին, կարող են նամակագրական կապեր հաստատել ուրիշ երկրներում ապրող իրենց հասակակիցների հետ, մասնակցել առցանց հաղորդակցությանը (չաթին), վիդեոկոնֆերանսներին և այլն:

Սովորողները կարող են ինֆորմացիա ստանալ այն խնդիրների մասին, որոնք առկա են իրենց կողմից իրականացվող նախագծերում: Նախագծերը կարող են հանդես գալ նաև խմբային աշխատանքների տեսքով, որի անդամները տարբեր դպրոցներից են կամ էլ տարբեր քաղաքներից ու երկրներից:

Նոր ինֆորմացիոն տեխնալոգիաները անգլերեն լեզվի ուսուցման մեջ

Ուսուցման թվայնացումն անխտիր կապված է այն փաստի հետ, որ համակարգիչը հանդիսանում է մտավոր զարգացման աղբյուր իր բոլոր առումներով:

Ռ. Վիլյամը և Կ. Մակլին իրենց «Համակարգիչը դպրոցում» հոդվածի մեջ գրում են. «Համակարգիչն ունի մի յուրահատկություն, որն ի հայտ է գալիս այն ուրիշին որպես ուսուցանելու գործիք օգտագործելիս, և նրա «անշունչ (անհոգի)» լինելն իրեն լավ օգնական է դարձնում գիտելիքներ ձեռք բերելու հարցում:

Այս սարքը կարող է շատ «սիրալիր» կերպով շփվել օգտվողի հետ և նույնիսկ որոշ պահերի ըմբռնումով մոտենալ և երբեք չբարկանալ և ցույց չտալ, որ ձանձրույթ է զգում, օրինակ նույն արտահայտությունը բազմաթիվ անգամներ կրկնելուց»:

Այս իմաստով անհատական ուսուցման մեջ համակարգչի օգտագործումն ամենաօգտակար ձևերից մեկն է:

⁴ St'e, Мантуленко В.В., Особенности использования электронных медиа в учебно-воспитательном процессе общеобразовательной школы, Автореф. 2007, էջ 72-74:

Անգլերեն լեզվի ուսուցման հիմնական նպատակը հաղորդակցության հմտությունների ձևավորումն է, իսկ մնացած բոլոր խնդիրները (կրթական, դաստիարակչական, զարգացնող) լուծվում են գլխավոր նպատակի իրականացման ճանապարհին:

Առաջնային նշանակությունը տրվում է նյութն ընկալելուն, բովանդակության փոխանցմանը և իմաստի արտահայտմանը, որն էլ տանում է լեզվի քերականական կառույցների և բառերի անուղղակի ուսուցմանը: Վերջիններս սովորողը յուրացնում է անընդհատ շփման ընթացքում՝ առանց կենտրոնանալու քերականական կանոնները պարզապես անգիր անելու վրա:

Որպես ինֆորմացիոն համակարգ, համացանցն իր օգտատերերին առաջարկում է ինֆորմացիայի և պաշարների հսկայական տեսականի.

- Էլեկտրոնային փոստ (e-mail), վիդեոկոնֆերանսներ,
- Անձնական ինֆորմացիա հրապարակելու, անձնական էջ ստեղծելու և համացանցում տեղադրելու հնարավորություն,
- Մուտք ինֆորմացիոն պաշարներ,
- որոնողական համակարգեր (google, Yandex, yahoo)
- Առցանց հաղորդակցություն (Chat):

Այս բոլոր ռեսուրսները /պաշարները/ կարող են օգտագործվել դասի ընթացքում: Հաղորդակցական և միջմշակութային հաղորդակցության հմտություններ ձեռք բերելն անհնարին է առանց հաղորդակցության պրակտիկայի և համացանցի պաշարների օգտագործումը անգլերեն լեզվի դասի ընթացքում պարզապես դառնում է անհրաժեշտություն: Համացանցի վիրտուալ միջավայրը թույլ է տալիս դուրս գալ ժամանակի և տարածության հասկացությունների սահմաններից և կենդանի շփում է ապահովում իր օգտատերերի համար:

Լսել, ընթերցել և գրել համացանցի միջոցով

Համացանցը հիանալի միջոց է աշխարհում կատարվելիք անցու - դարձին հետևելու համար: Այն հնարավորություն է տալիս դասասենյակը վերածել նորությունների գործակալության, իսկ սովորողներին՝ առաջնակարգ լրագրողների: Գործունեության այսպիսի տեսակը շատ հարմար է ավագ դասարանների համար, քանի որ ներառում է կարդալու մեծածավալ նյութեր, ընթերցանության արվեստ և

խոսելու հմուտություն: Սովորողներին կարելի է առաջարկել խմբային աշխատանք, օրինակ՝ հետազոտական աշխատանք կատարել, որոնք կներառեն առօրյա կյանքի բոլոր ոլորտները. թարգմանություններ, սպորտ, եղանակ, մշակույթ և այլն:

Այս աշխատանքի առավելությունը դասարանի լիակատար մասնակցու - թյունն ու աշխատանքի ճիշտ բաշխումն է. ուժեղ սովորողներին՝ դժվար հոդված - ների հետազոտում, առավել թույլ սովորողներին՝ եղանակի տեսության, մշակույթի ներկայացուցիչների մասին հոդվածներ պատրաստում:

Համացանցը՝ հաղորդակցության միջոց

Համացանցով անգլերեն լեզվի դասավանդմանը ներկայացված նոր պահանջներից մեկն էլ հանդիսանում է համագործակցության ապահովվումը, կամ ինչպես այժմ ընդունված է անվանել՝ ինտերակտիվությունը:

Սովորեցնելով տվյալ լեզուն համացանցը նպաստում է խոսելու և արտահայտվելու հմտությունների ձևավորմանը, բառապաշարի հարստացմանը, քերականություն սովորելուն՝ դարձնելով լեզվի ուսուցումն ավելի արդյունավետ (էֆֆեկտիվ):

Համացանցը զարգացնում է սովորողների սոցիալական և հոգեբանա - կան հատկանիշները, նրանց ինքնավստահությունը և կոլեկտիվում աշխատելու հմտությունները, ստեղծում է բարենպաստ պայմաններ ուսուցման համար՝ հանդիսանալով ինտերակտիվ մոտեցման գործիք⁵:

Անգլերենի իմացությունը զարգացնող կայքեր

Համացանցն անկասկած կարող է օգտագործվել որպես քերականության զարգացման, բառապաշարի հարստացման և գիտելիքների ստուգման աղբյուր: Այն ներառում է բոլոր հնարավոր բառագիտական, քերականական, ֆոնետիկական վարժություններ, թեստեր, կարդալու նյութեր, IQ թեստեր և այլն: Դասավանդողը կամ էլ սովորողները կարող են իրենց հարմար կայքերի ցանկ կազմել և օգտվել դասի ընթացքում, կամ էլ հանձնարարություններ կատարել այդ կայքերից օգտվելով:

---

⁵ St'а, Наталья Геннадьевна Мякинник., «Компьютер в жизни детей и подростков: польза или вред?» Абульханова Славская КА - стратегия жизни, М.: 1991, էջ 19-21:

Եզրակացություն

Ժամանակակից կրթական համակարգում գնալով ավելի շատ է շեշտը դրվում տեղեկատվության հետ աշխատանքի վրա:

Ուսանողների համար ավելի կարևոր է դառնում կարողանալ ինքնուրույն ձեռք բերել լրացուցիչ նյութեր, վերլուծել ստացված տեղեկատվությունը, կարողանալ եզրակացություններ անել, կարծիք հաղորդել կարողացածի վերաբերյալ, հիմնավորել սեփական տեսակետները տիրապետելով անհրաժեշտ փաստերի՝ լուծել առաջացած խնդիրները:

Անգլերեն լեզվով տեղեկատվության հետ աշխատանքը, հատկապես, եթե հաշվի առնենք այն հնարավորությունները, որոնք մեզ է առաջարկում համացանցը, դառնում է բավականին հրատապ: Համակարգիչն արդյունավետ և հարմար օգնական է անգլերեն լեզուների ուսուցման ժամանակ, քանի որ լեզու սովորելիս ինտերակտիվ շփման առկայությունը պարտադիր պայման է:

Հատկապես վերջերս համակարգչի օգնությամբ անգլերեն լեզուների ուսուցումը լայն տարածում է գտել: Համակարգչային ուսուցումն ունի հսկայական խթանիչ՝ մոտիվացիոն ներուժ: Համակարգիչն ապահովում է ուսուցման ինտերակտիվության ավելի բարձր մակարդակ, քան աշխատանքը լսարանում կամ լեզվաբանական սենյակում:

Համակարգիչը կարող է օգտագործվել ուսուցման բոլոր փուլերում՝ նոր նյութը բացատրելու, ամրապնդելու ժամանակ, ինչպես նաև աշխատանքի վերահսկման ժամանակ: Համակարգչի միջոցով անգլերեն լեզվի ուսուցման տեխնիկական հնարավորությունները շատ լայն են: Վերջին մի քանի տարիների ընթացքում փորձեր կատարվեցին ստեղծելու ծրագրեր, որոնք հաջողությամբ կհաղթահարեին մեքենայական թարգմանությունը:

Պետք է նշել, որ այժմ գոյություն ունեն մի քանի ծրագրեր, որոնք բավական հստակ կատարում են տեխնիկական թարգմանություններ:

Սակայն գեղարվեստական տեքստերի թարգմանությունը դեռևս իր մեջ ունի բազմաթիվ դժվարություններ: Սակայն հենց նույն սկզբունքով ստեղծվել են քերականության և ուղղագրության ստուգման ծրագրեր: Ինչ վերաբերում է բանավոր

խոսքի ուսուցմանը, որը երկար ժամանակ մնում էր օտար լեզուների հա - մակարգչային ուսուցման թույլ տեղը, ապա այդ բնագավառում կտրուկ շարժ նկատվեց մուլտիմեդիայի մշակումից հետո՝ սարքավորումների մի ամբողջ շարք, որը նկատելիորեն ընդլայնում է համակարգչի հնարավորությունները:

Համակարգչային որոշ ծրագրեր նույնիսկ թույլ են տալիս օգտագործողին ձայնագրել սեփական խոսքը, իսկ այնուհետև լսել այն և համեմատել լեզվակիր - ների արտասանության հետ կամ մոնիտորի վրա տեսնել սեփական ձայնագրության դիագրաման:

Ի դեպ, ինչպես ցույց է տալիս մանկավարժների փորձը, ովքեր օգտագործում են այսպիսի համակարգչային ծրագրեր, դրանց պետք է տրվի.

1. սահմանափակ տեղ համակարգիչը չի կարող փոխարինել անհրաժեշտ մարդկային շփմանը, ինչը պահանջվում է լեզվի լիարժեք տիրապետման համար, և
2. անպայման վերահսկողություն սահմանել առաջադրանքների պարտադիր կատարման նկատմամբ:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գործածումը հնարավոր դարձրեց նաև անգլերեն լեզուների հեռավար ուսուցումը: Հեռավար ուսուցումը չի հանդիսանում ժամանակակից կրթական ոլորտի նորագույն ձեռքբերում:

Դեռ կաբելային և արբանյակային հեռուստատեսության առաջացումը ուսուցման այս ձևի կիրառման լայն հնարավորություններ ստեղծեց: Այն ներկայումս արդեն համարվում է ավանդական և լայն կիրառություն ունի: Այսպիսով, վերջին մի քանի տարիների ընթացքում համակարգչային տեխնոլոգիաների նշանակությունն առօրյա կյանքում նկատելիորեն աճել է, և դրանց հասանելիությունն այնքան է հեշտացել, որ գործնականում ամեն ոք, տանից դուրս չգալով, հնարավորություն ունի օգտվելու հսկայական տեղեկատվական ռեսուրսներից:

Ըստ այդմ՝ էլ, ժամանակին համընթաց, փոխվում են նաև դասավանդման մեթոդները՝ փորձելով սովորողներին զինել այնպիսի գիտելիքներով, որոնք ճանապարհ կհարթեն դեպի նրանց մասնագիտական առաջընթացը:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Բալյան Ա.Ա., «Մանկավարժական հոգեբանության հարցեր», Երևան, Լույս 1983
2. Антон Платов., Дети и родители Сеть. Мир компьютеров. № 3. 2004
3. Кучинский С.М., Психология внутреннего диалога. Минск 1988
4. Мантуленко В.В., Особенности использования электронных медиа в учебно - воспитательном процессе общеобразовательной школа, Автореф. 2007
5. Наталья Геннадьевна Мякинник., «Компьютер в жизни детей и подростков: польза или вред?» Абульханова Славская КА - стратегия жизни, М.: 1991